

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

О.В. Когутюк
«05» вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АРАНЖУВАННЯ ТА
ЧИТАННЯ ХОРОВИХ ПАРТИТУР
(ЧИТАННЯ ХОРОВИХ ПАРТИТУР)**

підготовки бакалавра
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)**» для студентів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»
Мова навчання – українська.

РОЗРОБНИК: Ковальчук Володимир Володимирович, голова циклової комісії викладачів хорового диригування та постановки голосу, заслужений працівник культури України, викладач вищої категорії, викладач-методист

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол №1 від «30» серпня 2023 року.

Завідувач кафедри теорії та методики музичного виховання

С. Іскра Іскра С. І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <i>01 Освіта / Педагогіка</i>	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: <i>014 Середня освіта (Музичне мистецтво)</i>	Рік підготовки
Змістових модулів – 1		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено		Семестр
Загальна кількість годин – 60		IV
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 3		Лекції
	-	
	Практичні	
	16 год.	
	Лабораторні	
	-	
	Самостійна робота	
	44 год.	
Індивідуальні завдання		
-		
Вид контролю:		
залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи для денної форми навчання становить 27 /73 (%).

Передумови для вивчення дисципліни: попереднє вивчення курсів «Хорове диригування», «Практика роботи з хором», «Хорознавство», «Сольфеджіо», «Хоровий клас», «Хорове аранжування» відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра з середньої освіти за предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

2. Мета та завдання, компетентності та програмні результати

Навчальна дисципліна «Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)» є важливою ланкою в підготовці здобувачів спеціалізації «Музичне мистецтво» та спрямована на формування загальних та професійних компетенцій. Вивчення даної дисципліни здійснюється на 2 курсі навчання у IV семестрі. Аудиторне заняття проходить індивідуально, що дозволяє викладачу у достатній мірі оцінити рівень підготовки студента та продумати шляхи його професійного розвитку. Навчальна дисципліна «Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)» займає вагоме місце у номенклатурі вибіркового предметів освітньої програми підготовки бакалаврів музичного мистецтва.

Метою зазначеної дисципліни є теоретико-практична підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності, озброєння їх методичними засадами опанування хорової партитури будь-якого виду, здатністю до глибинного осмислення і освоєння художньо-образного змісту вокально-хорових творів, формування вмінь високомайстерного відтворення на фортепіано різних видів хорових партитур та матеріалу для розспівування хору, вмінь спрощення фактури хорових зразків, здатності до їх транспонування та читання з аркуша.

Завдання дисципліни: оволодіння навичками гри хорової партитури на фортепіано, читання з листа нескладних хорових творів, з'єднання хорової партитури з акомпанементом, проспівування мелодій, голосів, вироблення уміння при грі однієї з хорових партій співати одночасно мелодію іншого голосу; опанування навичок аналізу хорового твору тощо.

Програмні компетентності:

2.3.1. Загальні компетентності (ЗК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та
--	---

	<p>невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p>
<p>2.3.2. Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p>
<p>2.3.3. Предметні компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування в освітньому процесі.</p> <p>ПК 2. Здатність вільно використовувати музично-педагогічний та художній тезаурус на основі системного знання історико-теоретичних основ з педагогіки, психології, педагогіки мистецтва, інформаційних технологій, сучасного мистецтвознавства, технології виховної, організаційної, художньо-творчої роботи в закладах загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої освіти.</p> <p>ПК 3. Здатність до використання національних та світових освітніх парадигм творчого розвитку особистості засобами мистецтва, культуровідповідних концепцій, принципів, технологій, методів, форм проведення уроків музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво»,</p>

	керівництва музично-естетичним розвитком та дозволяям школярів на засадах діалогової взаємодії; володіння сучасними діагностичними методиками оцінювання динаміки навчальної успішності учня та програмним інструментарієм дистанційної музичної освіти.
--	--

2.4.Програмні результати навчання

ПРН 1. Розуміє, пояснює і транслює духовні, національні, етико-естетичні, мистецькі цінності в навчально-виховну діяльність вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.

ПРН 2. Пояснює та оперує базовими категоріями вітчизняної та світової музичної педагогіки, музичної психології, сучасної педагогіки мистецтва, музикології, мистецтвознавства, технологій музично-педагогічної та мистецько-інформаційної діяльності.

ПРН 3. Володіє і використовує тезаурус музичного мистецтва та мистецтва, аналізує та систематизує зміст програмно-методичного інструментарію музично-педагогічної та мистецької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- теоретичні основи запису та читання хорових творів;
- принципи аналізу хорового твору;
- фортепіанну аплікатуру;
- правила використання фортепіанної педалі;
- правила сольфеджування хорових партій;
- правила та принципи інтонування ладів, інтервалів, акордів.

Вміти:

- аналізувати хорові твори світової та української класики різних епох, стилів, жанрів;
- робити детальний музично-теоретичний, хорознавчий та виконавський аналіз хорових творів;
- співати хорові партії творів а cappella та з супроводом для різних складів хорів;

- читати хорів партитури для різних складів з листа;
- виконувати на фортепіано хорів партитури а caprella та з супроводом для різних складів та у різних викладах.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Читання хорів партитур.

Розділ I. Читання партитур для однорідних хорів.

Вивчення особливостей побудови та запису партитур для однорідних хорів а caprella, системи партитурних позначень; опанування алгоритмом здійснення музично-теоретичного, вокально-хорового та виконавського аналізу хорового зразка; усвідомлення особливостей вербалізації художньо-образного змісту та виконавського плану хорів зразків; освоєння принципів відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) одно-, дво-, три-, чотирирядкових партитур для однорідних хорів а caprella різного рівня складності; вивчення особливостей партитурного запису та правил поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста; ознайомлення з різновидами транспонування хорів партитур.

Тема 1. Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально-хоровий, виконавський).

Набуття здатності створення теоретичної концепції хорового твору у його узагальнюючому значенні як історико-художнього феномену та спроможності виявляти художньо-технічні особливості та складнощі звукового продукування хорового зразка; опанування вмінням здійснювати проєкцію отриманих аналітичних даних на виконавську проблематику (визначення доцільних засобів музичної виражальності, прогнозування виконавських складнощів та відповідних виконавських відчуттів).

Тема 2. Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика).

Набуття вміння створювати вербальне повідомлення про хоровий твір та особливості його виконання, здатності емоційно та артистично продукувати

хористам відомості щодо художньо-образного змісту та виконавського плану хорових зразків.

Тема 3. Відтворення на фортепіано партитур для дитячих хорів а саррелла різного рівня складності.

Набуття здатності високомайстерного відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур а саррелла.

Тема 4. Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста.

Вивчення правил поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста; набуття вмінь спрощення вокально- хорового репертуару.

Розділ II. Читання партитур для мішаних хорів.

Вивчення особливостей побудови та запису партитур для мішаних хорів а саррелла, системи партитурних позначень; освоєння принципів відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) дворядкових, трирядкових та чотирирядкових партитур для мішаних хорів а саррелла різного рівня складності; вивчення особливостей партитурного запису та правил поєднання хорової партитури з інструментальним супроводом; набуття здатності читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.

Тема 5. Відтворення на фортепіано партитур для мішаних хорів а саррелла у дворядковому та трирядковому викладі.

Набуття здатності високомайстерного відтворення на фортепіано одночасно зі співом будь-якої хорової партії партитур для мішаних хорів а саррелла у дворядковому та трирядковому викладі.

Тема 6. Читання партитур для мішаних хорів а саррелла у чотирирядковому викладі.

Набуття здатності високомайстерного відтворення на фортепіано одночасно зі співом будь-якої хорової партії партитур для мішаних хорів а саррелла у чотирирядковому викладі.

Тема 7. Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом.

Вивчення правил поєднання хорових партитур з інструментальним супроводом; набуття вмінь спрощення фактури хорових творів та інструментального супроводу, вмінь втілення засобами фортепіано звучання багат шарової фактури хорового твору; опанування засобів ансамблево-виконавського узгодження (метроритмічна, агогічна, артикуляційна, динамічна узгодженість, інтонаційна єдність, динамічний баланс).

Тема 8. Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.

Формування здатності вправно орієнтуватися у незнайомому нотному тексті, вільно виконувати незнайомий хоровий твір без попередньої підготовки на фортепіано.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Читання партитур для однорідних хорів.						
Розділ II. Читання партитур для однорідних хорів.						
Тема 1. Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально-хоровий, виконавський).	8		2			6
Тема 2. Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика).	6		1			5
Тема 3. Відтворення на фортепіано партитур для дитячих хорів а cappella різного рівня складності.	8		2			6
Тема 4. Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста.	8		3			5
Розділ II. Читання партитур для мішаних хорів.						
Тема 5. Відтворення на фортепіано партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі.	8		2			6
Тема 6. Читання партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі.	8		2			6
Тема 7. Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом.	8		2			6
Тема 8. Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.	6		2			4
Усього годин	60		16			44

5. Теми семінарських занять

Проведення семінарських занять навчальною програмою «Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)» не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально- хоровий, виконавський).	2
2.	Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика).	1
3.	Відтворення на фортепіано партитур для дитячих хорів а cappella різного рівня складності.	2
4.	Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста.	3
5.	Відтворення на фортепіано партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі.	2
6.	Читання партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі.	2
7.	Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом.	2
8.	Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.	2
	Разом	16

7. Теми лабораторних занять

Проведення лабораторних занять навчальною програмою «Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)» не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально- хоровий, виконавський).	6
2.	Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика).	5

3.	Відтворення на фортепіано партитур для дитячих хорів а cappella різного рівня складності.	6
4.	Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста.	5
5.	Відтворення на фортепіано партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі.	6
6.	Читання партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі.	6
7.	Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом.	6
8.	Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.	4
	Разом	44

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальною програмою «Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)» не передбачено.

10. Методи та технології навчання

За джерелом інформації: словесні: розповідь, бесіда; наочні: показ, демонстрація.

За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

11. Форми, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового контролю: контрольний модуль (залік). Оцінювання здійснюється відповідно до регламенту проведення контролю та критеріїв оцінювання, ґрунтується на принципах об'єктивності, відкритості, прозорості і

доброчесності, з урахуванням індивідуальних можливостей здобувачів освіти. Проводиться у присутності викладачів з навчальної дисципліни і здобувачів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Відмінно (А). Зміст курсу засвоєно повністю. Студент виявляє спроможність якісно здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, здатність високомайстерного відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано, спроможність до досконалого високомайстерного матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії, вміння вільного виконання незнайомого хорового твору без попередньої підготовки та у транспорті, здатність вміло поєднувати акомпанемент із сольною партією або хоровою партитурою, спроможність художньо виправдано спрощувати фактуру хорових та вокально-інструментальних зразків. Демонструє повноту і дієвість мистецько-професійного тезаурусу. Виявляє активність на заняттях.

Дуже добре (В). Зміст курсу засвоєно. Студент виявляє спроможність здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, але не достатньо повно здійснює виконавський аналіз. Виявляє здатність до впевненого відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано, спроможність до майстерного матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії. Студент з невеликими похибками виконує незнайомий хоровий твір без попередньої підготовки та у транспорті, досить вдало поєднує акомпанемент із сольною партією або хоровою партитурою, не завжди художньо виправдано спрощує фактуру хорових та вокально-інструментальних зразків. Має достатній обсяг професійних знань. Є досить активним на заняттях.

Добре (С). Зміст курсу здебільшого засвоєно. Студент виявляє часткову спроможність здійснювати всі різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів та відтворювати специфіку хорового звучання на

фортепіано, середню здатність до матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії. Має утруднення у виконанні незнайомого хорового твору без попередньої підготовки та у транспорті. Демонструє не завжди вдале спрощення фактури партитур, має середньою сформований фонд знань.

Задовільно (D). Зміст курсу засвоєно частково. Студент має труднощі у здійсненні всіх різновидів аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, збіднено відтворює барви хорового звучання на фортепіано, має утруднення у продукуванні хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії, виявляє неспроможність до створення власної виконавської концепції хорового твору та фрагментарність спеціального фонду знань. Переважає копіювання дій викладача, виконання із значними похибками незнайомого хорового твору без попередньої підготовки та у транспорті. Студент має утруднення у визначенні способу поєднання супроводу із сольною партією або хоровою партитурою, частково володіє способами спрощення фактури партитур, здебільшого пасивний на заняттях.

Достатньо (E). Зміст курсу засвоєно фрагментарно. Спостерігається слабе володіння здатністю здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів та відтворювати барви хорового звучання на фортепіано. Студент має значні труднощі у продукуванні хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії, майже не спроможний відтворити партитури з аркуша та у транспорті. Спостерігаються значні утруднення у визначенні студентом способу поєднання супроводу із сольною партією або хоровою партитурою. Майже не володіє способами спрощення фактури музичних зразків. Мистецько-професійний тезаурус обмежений. Пасивний і безініціативний на заняттях.

Незадовільно (FX). Зміст курсу не засвоєно. Студент виявляє неспроможність здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, відтворювати специфіку хорового звучання на фортепіано, продукувати хоровий твір одночасно зі співом будь-якої хорової

партії, грати партитури з аркуша та у транспорті. Не володіє способами спрощення фактури хорових творів. Демонструє обмеженість і фрагментарність знань професійної термінології.

Незадовільно (F). Студент не відвідував заняття, зовсім не опанував навчальний матеріал.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																		
Змістовний модуль 1																		
Т 1		Т 2		Т 3		Т 4		Т 5		Т 6		Т 7		Т 8		КМР (залік)	Загальна кількість балів	
ауд	с.р	ауд	с.р	ауд	с.р	ауд	с.р	ауд	с.р	ауд	с.р	ауд	с.р	ауд	с.р			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної дисципліни	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Навчальна дисципліна «Аранжування та читання хорових партитур (Читання хорових партитур)» забезпечується використанням підручників та посібників, робочої програми з дисципліни; навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних, нотних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді); фонотеки, мультимедійного обладнання, музичного інструментарію.

14. Рекомендована література

Основна

1. Афонченко М. М. Читання хорових партитур: Методичні вказівки. Рівне, 1991. 27 с.
2. Бойко В. Читання хорових партитур : прогр. та навч.-метод. матеріали.
3. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора): дис. кандидата мистецтвознавства: 17.00.03. К., 2007. 195 с.
4. Грицюк О. Ю. Читання хорових партитур : практикум. Київ, нац. ун-т. культури і мистецтв. К., 2017. 40 с.
5. Демчишин М. С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів: навчальний посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі. К.: ІЗМН, 1996. 132 с.
6. Заболотний І. П. Основи хорознавства: Навчальний посібник. Суми: ВВП «Мрія-1», 2006. 180 с.
7. Карпенко Є. В. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики. Суми-ВВП «Мрія-1», 2001. 109 с.
8. Коломієць А. Курс читання хорових партитур. Київ: Музична Україна, 1977. 169 с.
9. Коломоєць О. М. Хорознавство: навчальний посібник. К.: «Либідь»,

2001. 168 с.
10. Методичні рекомендації з опрацювання концертмейстером різновидів партитур / уклад. І. В. Савлук. Мелітополь: МДПУ імені Б. Хмельницького, 2019. 44 с.
  11. Назаренко М. П. Формування навичок читання з листа хорових партитур у майбутніх педагогів-музикантів в процесі підготовки до роботи з хоровим колективом (Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. Вип. 131. С. 144–148.
  12. Петренко М. Б. Аналіз як метод інтерпретації ансамблевих творів // Українська культура в контексті сучасних наукових досліджень та практичних реалій: Зб. Матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 2006 р. К: ДАКККіМ, 2007. Ч. 2. С. 199-2203.
  13. Петренко М. Б. Ансамблевий музичний твір як текст // Наука і сучасність: Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Том 60. К.: Вид-во НПУ, 2007. С. 101 – 108.
  14. Петренко М. Б. Теоретико-методичні засади курсу «Читання хорових партитур» // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Випуск 39. К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. С. 129-132.
  15. Петренко М. Б. Теоретичні та методичні аспекти формування навичок читання хорових творів з листа в майбутніх учителів музики // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Вип. 1(6). К.: НПУ, 2004.
  16. Сіненко О. О. Читання партитур: практикум. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 84 с.
  17. Слободніченко Д. О. Методичні рекомендації з курсу «Читання хорових партитур». К., 2007. 41 с.
  18. Слободніченко Д. О. Методичні засади процесу формування навичок
  19. Слободніченко Д. О. Особливості процесу читання з листа хорових

- партитур. *Вісник Книжкової палати*. 2005. №4. С. 49-51.
20. Смирнова Т. А. Вища диригентсько-хорова освіта в Україні: минуле та сучасність: [монографія]. Харків: Константа, 2002. 256 с.
  21. Смирнова Т. А. Специфіка творчого самовираження студентів у процесі їх диригентсько-хорової освіти // *Наукові записки: психолого-педагогічні науки*. Ніжин: НДПУ імені М.Гоголя, 2004. № 2. С. 63-69.
  22. Співає Волинський народний хор. Пісенні скарби краю / Упор. О. Стадник. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. 480 с.
  23. Співає Український народний хор імені Г. Верьовки / Упор. А. Т. Авдієвський. К.: «Музична Україна», 2005. 275 с.
  24. Співають діти на уроках музики початкових класів: Навчально-методичний посібник / Упор. І. О. Зеленецька. Кам'янець- Подільський: Абетка, 2005. 172 с.
  25. Читання партитур для вокальних ансамблів: навч.-реперт. збірник для студентів ВНЗ / уклад. Т.Б. Каблова, С.В. Румянцева. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К., 2019. 90 с.
  26. Читання хорових партитур у студентів вищих мистецьких навчальних закладів // *Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць*. Вип.13. Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2005. С. 148-154.

Допоміжна

1. Єременко О. В. Підготовка магістрів музичного мистецтва: теорія і методика навчання: Монографія. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. 434 с.
2. Карпенко Є. В. Місячна стежинка. Збірка пісенних творів для дітей. Суми: Сумське обласне відділення Національної музичної спілки, 2008. 24 с.
3. Падалка Г. М. Актуальні проблеми професійної підготовки вчителя музики // *Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць*. К.: НПУ, 2000. Вип.1. С. 9-21.

4. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). К.: Освіта України, 2008. 274 с.
5. Падалка Г. М. Художньо-педагогічна інтерпретація музики в структурі професійної підготовки музиканта-педагога // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. К.: НПУ, 2004. Вип. 5. С. 3 – 11.
6. Петренко М. Б. Концертмейстерські інтерпретаційні вміння майбутніх учителів музики: теорія та методика формування : монографія. Суми : ФОП Цьома С. П., 2016. 202 с.
7. Пісенник. 1 клас: Найповніше зібрання програмних творів / Упор. Н. І. Вислоцька. Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2010. 96.
8. Пісенник. 3 клас: Найповніше зібрання програмних творів / Упор. Н. І. Вислоцька. – Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2010. 128 с.
9. Подоляночка, обробки українських народних пісень для дитячого та жіночого хору: навчально-репертуарний посібник / Упор. І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2007. 172 с.
10. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Вип. 1. Суми, 2012. 250 с.

Інформаційні ресурси

1. Диригування та читання оркестрових партитур (НІМД). Навчально-методичні матеріали до виконання завдань самостійної роботи (для студентів на базі 11 класів). Розробник: Є.Г. Мосякін. Режим доступу: <https://guc.org.ua/navchal-no-metodychni-materialy-2/dystrypliny-profesiynoi-ta-praktychno/dyryhuvannia-ta-chytannia-orkestrovykh-p/>
2. Обух Л. В. Методичні рекомендації для вивчення та організації самостійної роботи студентів з навчального курсу «Читка хорових партитур». За першим (бакалаврським) рівнем. Івано-Франківськ, 2017 р. Режим доступу: <https://kmvd.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/15/2019/10/>

3. Робоча програма навчальної дисципліни «Читання вокальних партитур». Розробник: Зінська Т. В. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6491/2>
4. Транспонування музики. Корисно знати. Режим доступу: <https://uk.perish.info/1836-music-transpose.html>
5. Молчанова Т. Читання з листа і транспонування як важливі компоненти фахової лабораторії піаніста-концертмейстера. *Молодь і ринок*. №1 (108), 2014. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/8134586/>
6. Як транспонувати музику. Режим доступу: <https://biketet.ru/poradi-ta-sekreti/490-jak-transponuvati-muziku.html>